

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Ενότητα 5 Κίνητρα και Μάθηση

Ελευθερία Ν. Γωνίδα
Τμήμα Ψυχολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Κίνητρα και Μάθηση: Ο Ρόλος του Σχολείου και της Οικογένειας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

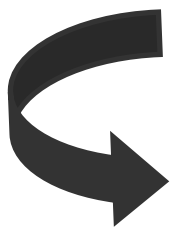
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κίνητρα και Μάθηση: Εισαγωγικά Στοιχεία

Κίνητρα και μάθηση: Εισαγωγικά στοιχεία (1/6)

- Κίνητρα, Γνωστικές Λειτουργίες και Συμπεριφορά.

- Κίνητρα:

ενεργοποιούν, καθοδηγούν και διατηρούν μια συμπεριφορά *(προσωπική επένδυση σε συγκεκριμένες δραστηριότητες)*.

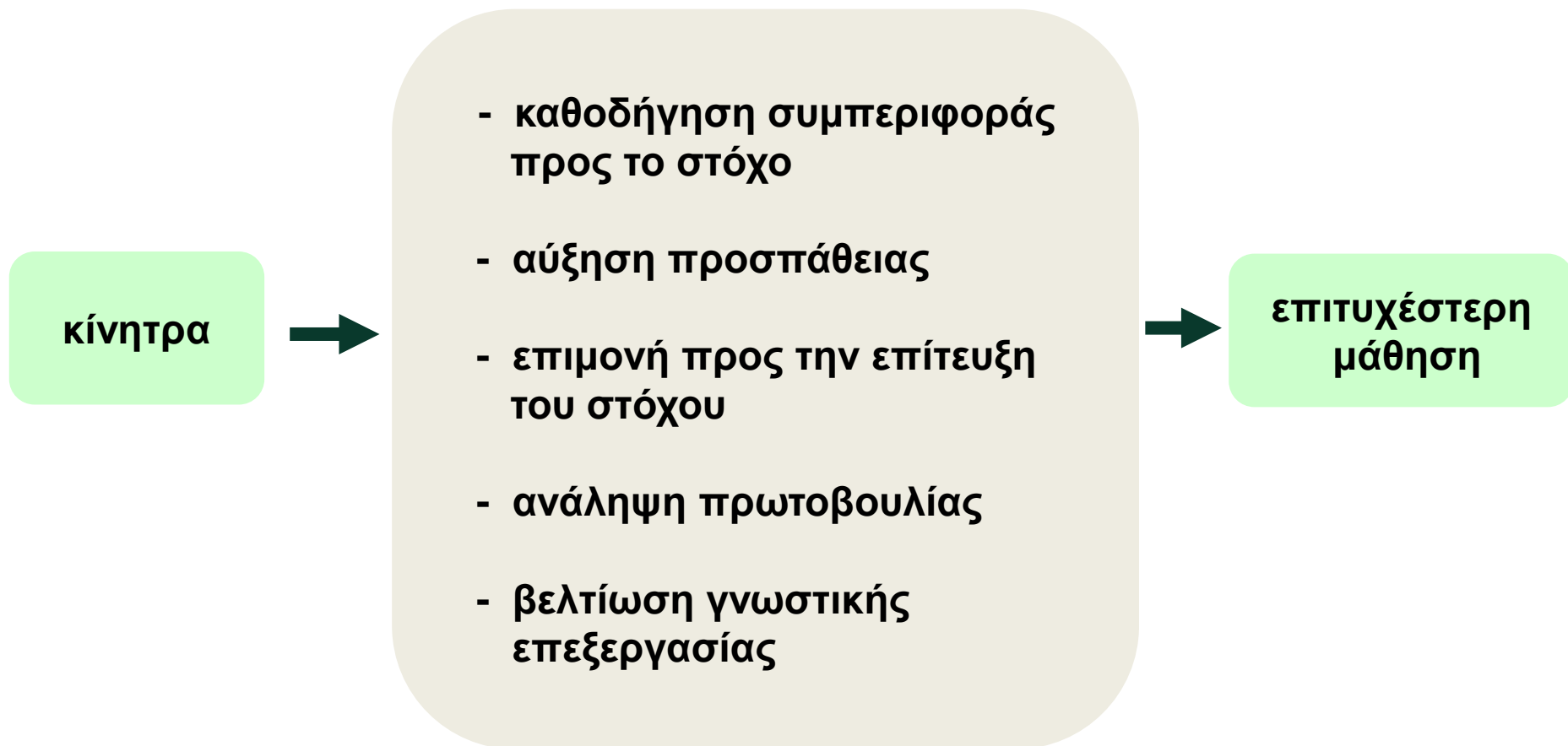
Κίνητρα και μάθηση: Εισαγωγικά στοιχεία (2/6)

Τα κίνητρα επηρεάζουν:

- Το βαθμό αξιοποίησης των ήδη διαθέσιμων γνώσεων και δεξιοτήτων.
- Το βαθμό απόκτησης νέων γνώσεων και δεξιοτήτων.
- Το βαθμό μεταβίβασης των γνώσεων και δεξιοτήτων σε νέες καταστάσεις.

Κίνητρα και μάθηση: Εισαγωγικά στοιχεία (3/6)

Σχήμα 1: Πώς τα κίνητρα επηρεάζουν τη μάθηση

Κίνητρα μαθητών/-ριών (4/6)

Εσωτερικά κίνητρα:

- Ευχαρίστηση που πηγάζει από την ίδια τη δραστηριότητα.
  - Απόκτηση γνώσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων.
  - Βελτίωση εαυτού.
- Προθυμία εμπλοκής σε δραστηριότητες, επιλογή προκλητικών έργων, επεξεργασία βάθους, κτλ..

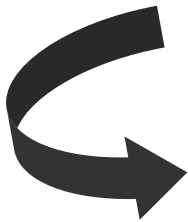
Εξωτερικά κίνητρα:

- Υψηλοί βαθμοί.
  - Υλικές αμοιβές.
  - Αναγνωρισιμότητα.
- Συχνά πρέπει να δελεαστούν από κάτι, επιλογή εύκολων έργων, επιφανειακή επεξεργασία κτλ..

Ανάπτυξη κινήτρων (5/6)

Πώς διαμορφώνονται τα κίνητρα;

Ρόλος του πλαισίου.

→ **Πλαίσιο:** Οικογένεια & Σχολείο

Ανάπτυξη κινήτρων (6/6)

Πώς μπορούμε να προάγουμε τα κίνητρα για μάθηση και ακαδημαϊκή επίτευξη των μαθητών και των μαθητριών;

- ➔ **Ρόλος γονέων.**
- ➔ **Ρόλος εκπαιδευτικών.**
- ➔ **Συμβολή Σχολικού Ψυχολόγου.**

Εναλλακτικές θεωρητικές προσεγγίσεις!

Θεωρία

Αυτοπροσδιορισμού

Θεωρία Αυτο-προσδιορισμού (1/2)

Θεωρία Αυτο-προσδιορισμού (Deci & Ryan, 1985, 2000)

→ 3 βασικές ανάγκες:

Αυτονομία, επάρκεια, σχέσεις με άλλους → ανάπτυξη εσωτερικού κινήτρου.

Οι μαθητές/ήτριες πιστεύουν ότι έχουν οι ίδιοι/ες τον έλεγχο και μπορούν να κάνουν επιλογές προς τις κατευθύνσεις που οι ίδιοι/ες επιθυμούν, νιώθουν επαρκείς και απολαμβάνουν την ύπαρξη υποστηρικτικού δικτύου γύρω τους.

Θεωρία Αυτο-προσδιορισμού: Προτάσεις εφαρμογής (2/2)

- Ευκαιρίες και δυνατότητες επιλογών στα παιδιά.
- Οι κανόνες και οι οδηγίες κυρίως ως μηχανισμοί διευκόλυνσης των παιδιών να επιτύχουν τους στόχους τους (*όχι ως μηχανισμοί ελέγχου*).
- Αξιολόγηση όχι ως κρίση της ικανότητας, αλλά κυρίως ως πληροφόρηση για την προσωπική πρόοδο (*μαζί με επανατροφοδότηση*).
- Περιορισμός των εξωτερικών αμοιβών, ειδικά όταν υπάρχει εσωτερικό κίνητρο / αξιοποίηση του επαίνου στα πλαίσια της επανατροφοδότησης.
- Παροχή κριτηρίων στα παιδιά με στόχο την αυτο-αξιολόγηση.
- Έμφαση στην εσωτερική αξία μιας μαθησιακής δραστηριότητας και περιορισμός της έμφασης στην αξία της ως μέσου απόκτησης εξωτερικών αμοιβών (*π.χ., σχέση του έργου με την καθημερινή ζωή*).

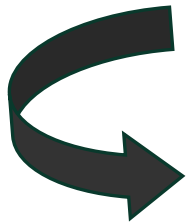
Πεποιθήσεις Αυτο-αποτελεσματικότητας (Bandura, 1989, 2000)

Αυτο-αποτελεσματικότητα (1/2)

Πεποιθήσεις Αυτο-αποτελεσματικότητας:

Οι πεποιθήσεις ενός παιδιού για το πόσο τα καταφέρνει σε μια συγκεκριμένη κατηγορία έργων (προσδοκίες για επιτυχία ή αποτυχία κατά την ανάληψη μιας σχετικής δραστηριότητας).

Μεγάλη ισχύ κινήτρου:

επιλογή στόχων και βαθμός καταβαλλόμενης προσπάθειας και επιμονής για την επίτευξή τους.

Αυτο-αποτελεσματικότητα: Προτάσεις εφαρμογής (2/2)

Πώς μπορούν εκπαιδευτικοί και γονείς να συμβάλουν στην οικοδόμηση υψηλών πεποιθήσεων αυτό-αποτελεσματικότητας;

- **Διαμόρφωση ιστορικού επιτυχιών** (εξασφάλιση της κατανόησης βασικών δεξιοτήτων, παροχή βοήθειας για πρόοδο σε δύσκολα έργα, ανάθεση διαφορετικών έργων).
- **Ως πηγή μηνυμάτων σχετικών με την αποτελεσματικότητα** (επανατροφοδότηση).
- **Για την ενίσχυση των πεποιθήσεων επιτυχίας των μαθητών/-ριών στο σχολικό πλαίσιο** (ανάθεση δύσκολων αλλά επιτεύξιμων έργων-ένδειξη εμπιστοσύνης, παρότρυνση να παρατηρήσουν άλλους συμμαθητές τους που είχαν αρχικά δυσκολίες αλλά τα κατάφεραν, κτλ.).

Θεωρία Στόχων Επίτευξης

(Ames, 1992. Elliot, 2005.
Midgley, 2002. Nicholls, 1990)

Θεωρία στόχων επίτευξης (1/4)

Στόχοι Μάθησης	Στόχοι Επίδοσης - Προσέγγισης	Στόχοι Επίδοσης - Αποφυγής
<ul style="list-style-type: none"> → Προσανατολισμός προς την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων. → Η επιτυχία στο σχολείο εξαρτάται από το ενδιαφέρον και την προσπάθεια για μάθηση. → Στόχος η βελτίωση του εαυτού.	<ul style="list-style-type: none"> → Προσανατολισμός προς τους υψηλούς βαθμούς. → Η επιτυχία στο σχολείο εξαρτάται από την ικανότητα κάποιου να είναι καλύτερος από τους άλλους στην τάξη. → Έμφαση στην κοινωνική σύγκριση.	<ul style="list-style-type: none"> → Προσανατολισμός η καλή επίδοση ΑΛΛΑ για να μη φανεί κάποιος κατώτερος των άλλων στην τάξη (στόχος η αποφυγή της αποτυχίας). → Έμφαση στην κοινωνική σύγκριση.

Στόχοι επίτευξης και πρότυπα μάθησης (2/4)

Στόχοι Μάθησης

Προσαρμοστικά πρότυπα μάθησης:

πιο εκτεταμένη χρήση στρατηγικών, επιλογή πιο αποτελεσματικών στρατηγικών, ενασχόληση με πιο δύσκολα έργα, έμφαση στην προσπάθεια, επιμονή στην επίτευξη του στόχου, πιο θετική στάση στην τάξη.

Στόχοι Επίδοσης - Προσέγγισης

Αντιφατικά ευρήματα:

θετικές συσχετίσεις με προσαρμοστικά πρότυπα, αρνητικές συσχετίσεις, μη-σημαντικές συσχετίσεις.

(πολλαπλοί στόχοι)

Στόχοι Επίδοσης - Αποφυγής

Δυσπροσαρμοστικά πρότυπα μάθησης:

μειωμένη χρήση στρατηγικών, αυξημένο άγχος, ανάληψη εύκολων έργων-αποφυγή δύσκολων, αποφυγή αναζήτησης βοήθειας μέσα στην τάξη, ένδειξη χαμηλής ικανότητας, μαθημένη αβοηθησία, αυτο-υπονόμευση.

Στόχοι επίτευξης: Προτάσεις εφαρμογής (3/4)

Περιβάλλον της τάξης/σχολείου:

Έμφαση στη μάθηση και την απόκτηση δεξιοτήτων και όχι στην επίδοση και τη βαθμοθηρία, το μεγάλο ανταγωνισμό και την αυστηρή αξιολόγηση, μείωση της κοινωνικής σύγκρισης, ενίσχυση της αξιολόγησης με κριτήριο τον εαυτό στο παρελθόν και όχι τους άλλους.

ΑΛΛΑ!

Οι στόχοι επίδοσης-προσέγγισης μπορούν να αξιοποιηθούν σε συνδυασμό με τους στόχους μάθησης! (Πολλαπλοί στόχοι).

Στόχοι επίτευξης:

Προτάσεις εφαρμογής (4/4)

Περιβάλλον σπιτιού:

Έμφαση στη μάθηση και την απόκτηση δεξιοτήτων και όχι στην επίδοση και τη βαθμοθηρία, έμφαση στην αυτονομία των παιδιών και στην προαγωγή δεξιοτήτων αυτο-ρύθμισης και όχι στον έλεγχο της συμπεριφοράς τους, προσπάθεια περιορισμού του άγχους των παιδιών να ανταποκριθούν στις συχνά υπερβολικές προσδοκίες των γονέων.

ΑΛΛΑ!

Συνδυασμός του προσανατολισμού προς τη μάθηση με τον προσανατολισμό προς την επίδοση!

Λανθάνουσες Θεωρίες για τη Νοημοσύνη (Dweck, 1995)

Λανθάνουσες θεωρίες για τη νοημοσύνη (ΛΘΝ) (1/2)

Νοημοσύνη

σταθερή και αμετάβλητη.

**Δυσπροσαρμοστικά
πρότυπα μάθησης.**

Νοημοσύνη

μεταβαλλόμενη, συνάρτηση
της καταβαλλόμενης
προσπάθειας.

**Προσαρμοστικά
πρότυπα μάθησης (αίσθηση
προσωπικού ελέγχου).**

Προτάσεις εφαρμογής (2/2)

- Έμφαση στην έννοια της **νοημοσύνης** ως **μεταβαλλόμενη ιδιότητα** και όχι ως σταθερή στην καθημερινή αλληλεπίδραση μέσα στην τάξη ή στο σπίτι ⇒ **έμφαση στην προσπάθεια** (π.χ., κατά τη χρήση του επαίνου / σχολική ηλικία vs εφηβεία).
- **Επανατροφοδότηση από τους εκπαιδευτικούς προς τα παιδιά αλλά και προς τους γονείς** προς αυτή την κατεύθυνση (αποφυγή αναφορών σε όρους όπως ευφυΐα, εξυπνάδα, ικανότητα).

Αιτιακές Αποδόσεις της Επιτυχίας/Αποτυχίας (Weiner, 1986, 1994)

Αιτιακές αποδόσεις (1/4)

- Συνήθως, οι μαθητές/ήτριες τείνουν να αποδίδουν την επιτυχία/αποτυχία τους σε ένα έργο σε 4 παράγοντες:
  - προσπάθεια,
  - ικανότητα,
  - έργο, άλλοι,
  - τύχη.
- Διαφορές ως προς την **έδρα ελέγχου**, τη **σταθερότητα** και το **βαθμό ελεγχιμότητας**.

Αιτιακές αποδόσεις (2/4)

Απόδοση της επιτυχίας/αποτυχίας κυρίως σε εσωτερικούς, μεταβαλλόμενους και ελέγξιμους από το ίδιο το άτομο παράγοντες.

Πιο προσαρμοστικά πρότυπα μάθησης:

Θετικά συναισθήματα στην επιτυχία, αίσθημα ελέγχου της αποτυχίας, καταβολή προσπάθειας, αναζήτηση βοήθειας μέσα στην τάξη, καλή σχολική επίδοση, υψηλές πεποιθήσεις αυτο-αποτελεσματικότητας κ.ο.κ.

Αιτιακές αποδόσεις: Προτάσεις εφαρμογής (3/4)

Γενικά, σε περιβάλλον τάξης/σχολείου & σπιτιού:

- Απόδοση της επιτυχίας στην προσπάθεια και στην ικανότητα (ως *συνάρτηση της προσπάθειας*).
- Απόδοση της αποτυχίας στην έλλειψη προσπάθειας ή στη χρήση αναποτελεσματικών στρατηγικών (*μπορούν να αλλάξουν!*).
- Αποφυγή απόδοσης της επιτυχίας ή της αποτυχίας σε εξωτερικούς και μη ελεγχόμενους από το ίδιο το άτομο παράγοντες (π.χ., *άλλοι, τύχη*).

Αιτιακές αποδόσεις: Προτάσεις εφαρμογής (4/4)

ΑΛΛΑ!

- Απόδοση της επιτυχίας στην προσπάθεια, μόνον εφόσον ο/η μαθητής/-ρια έχει καταβάλλει προσπάθεια (*προσοχή ειδικά στα εύκολα έργα/μήνυμα χαμηλής ικανότητας*).
- Απόδοση της αποτυχίας στην προσπάθεια, μόνον εφόσον ο/η μαθητής/-ρια δεν έχει καταβάλλει προσπάθεια (*αν έχει καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια, τότε ένδειξη χαμηλής ικανότητας*).
- Εφόσον έχει καταβληθεί προσπάθεια, απόδοση της αποτυχίας στις μη αποτελεσματικές στρατηγικές, στη λανθασμένη διαχείριση του χρόνου κτλ. και συμβολή στην απόκτηση αποτελεσματικών στρατηγικών και δεξιοτήτων διαχείρισης του χρόνου.

Ενδιαφέρον

(Hidi, 2001. Renninger, Hidi, & Krapp, 1992)

Ενδιαφέρον (1/2)

**Προσωπικό ενδιαφέρον
για κάτι.**

Ατομικές διαφορές στο
προσωπικό ενδιαφέρον.

*Ατομικές διαφορές στη
μάθηση και την επίδοση.*

**Ενδιαφέρον που
αναδύεται σε
συγκεκριμένα
πλαίσια/περιστάσεις.**

→ ΠΩΣ;;

Ενδιαφέρον:

Προτάσεις εφαρμογής (2/2)

ΓΕΝΙΚΑ, κάνοντας τα ακαδημαϊκά έργα πιο ενδιαφέροντα. ΠΩΣ;

- Χρησιμοποιώντας 'αυθεντικά' έργα ή αναδεικνύοντας εκείνες τις πτυχές ενός έργου που έχουν αξία για το/τη μαθητή/ήτρια και σχετίζονται με την καθημερινή του ζωή.
- Χρησιμοποιώντας εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας (π.χ., ομάδες εργασίας, διδασκαλία με τη χρήση Η/Υ, πειραματισμός, κτλ.).
- Αξιοποιώντας τον ενθουσιασμό, τις γνώσεις και τις δεξιότητες του ίδιου του/της εκπαιδευτικού κατά τη διδασκαλία.
- Διαμορφώνοντας ένα ευνοϊκό κλίμα μάθησης μέσα στην τάξη (π.χ., περιορισμός ανταγωνισμού και άγχους, αισθήματα ασφάλειας και 'ανήκειν' μέσα στην τάξη, ενεργητική εμπλοκή των παιδιών στις μαθησιακές διαδικασίες, ανάθεση εργασιών στα πλαίσια των οποίων τα παιδιά θα αναζητήσουν πληροφορίες και θα κινηθούν αυτόνομα, κ.ο.κ.).

Θεωρία Προσδοκίας – Αξίας

(Eccles, 2007. Wigfield & Eccles, 2000, 2002)

Θεωρία προσδοκίας – αξίας (1/12)

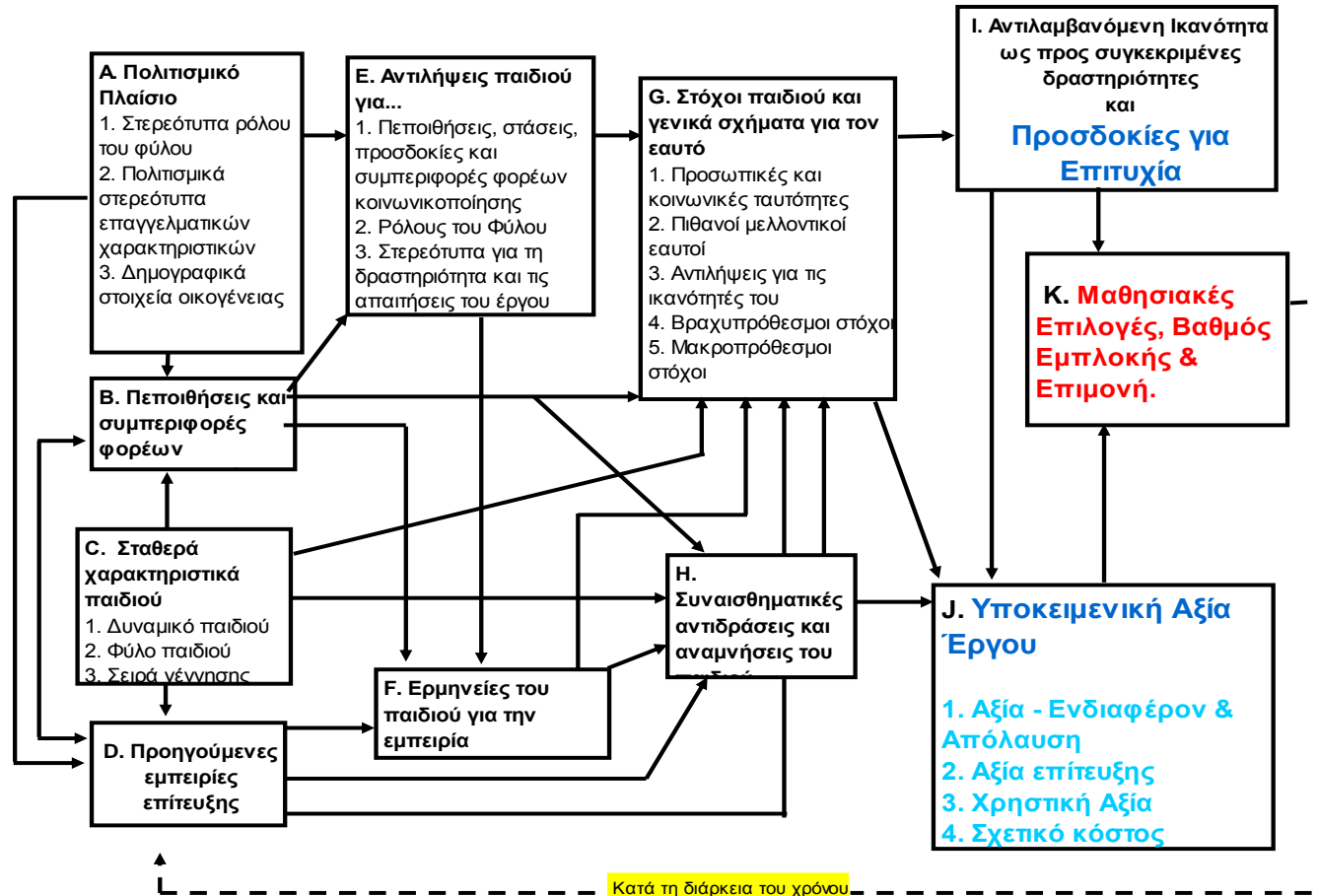
Κοινωνικο- γνωστικό μοντέλο για τα κίνητρα:

Τι κινητοποιεί ένα άτομο να εμπλακεί σε μια μαθησιακή δραστηριότητα και να επιδείξει λειτουργικές συμπεριφορές προς την επίτευξη ενός στόχου;

- Κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο.
- Οικογένεια.
- Σχολικό περιβάλλον.
- Ατομικοί παράγοντες (π.χ., αντιλήψεις για τον εαυτό, νοηματοδότηση εμπειριών).

Θεωρία προσδοκίας – αξίας (2/12)

Διάγραμμα 1:

Το μοντέλο προσδοκίας-αξίας (από Wigfield & Eccles, 2000, σελ. 69).

Θεωρία προσδοκίας – αξίας (3/12)

Προσδοκίες για επιτυχία:

- Συνδέονται με τις **αντιλήψεις ικανότητας του ατόμου** ως προς διάφορα έργα αλλά και τις **αντιλήψεις δυσκολίας του έργου**.
- Ρόλος των **απόψεων των μαθητών, των δασκάλων, γονέων, σημαντικών άλλων** για τη νοημοσύνη και τα κίνητρα.

Θεωρία προσδοκίας – αξίας (4/12)

Υποκειμενική αξία του έργου:

- **Αξία – Ενδιαφέρον & Ευχαρίστηση:** Ευχαρίστηση από την ίδια την ενασχόληση με τη δραστηριότητα.
- **Αξία- Σπουδαιότητα επίτευξης:** Ο βαθμός στον οποίο η επιτυχία σε μια δραστηριότητα θεωρείται σημαντική για τον εαυτό (π.χ., *αυξάνει την πιθανότητα να αποκτηθεί ένας μελλοντικός επιθυμητός εαυτός ή να αποφευχθεί ένας ανεπιθύμητος μελλοντικός εαυτός*).
- **Αξία - Χρησιμότητα:** Σχέση του έργου με τους βραχυπρόθεσμους ή μακροπρόθεσμους στόχους (π.χ., *«Πόσο χρήσιμη θα μου είναι η επιτυχία σε μια δραστηριότητα;»*).
- **Σχετικό κόστος:** *«Ποιο θα είναι το κόστος της ενασχόλησής μου σε άλλες δραστηριότητες (συνήθως ανταγωνιστικές);»*

Θεωρία Προσδοκίας – Αξίας (5/12)

Υποκειμενική αξία του έργου:

→ Πολύ σημαντική!

Ατομικές επιλογές

(εξηγεί γιατί άτομα που ενώ αισθάνονται ικανά σε μια δραστηριότητα, τελικά δεν εμπλέκονται σε αυτή / τι κάνει κάποιον να θέλει να ασχοληθεί με ένα συγκεκριμένο έργο και γιατί).

Θεωρία προσδοκίας – αξίας (6/12)

Κόστος του έργου:

- Ψυχολογικό κόστος (*φόβος επιτυχίας/αποτυχίας, αναμενόμενο άγχος*).
- Οικονομικό κόστος (*και χρόνος*).
- Χαμένες ευκαιρίες να πραγματοποιηθούν άλλοι στόχοι ή άλλες δραστηριότητες (*π.χ., η ενασχόληση με συστηματική μελέτη έχει ως κόστος τη μειωμένη διασκέδαση*).

Θεωρία προσδοκίας – αξίας (7/12)

- **Μπορώ** να πετύχω;
- **Θέλω** να το κάνω;
- **Γιατί** θέλω να το κάνω;
- **Τι χρειάζεται** να κάνω για να το πετύχω παρά το **κόστος**;

Θεωρία προσδοκίας-αξίας: Ο ρόλος των γονέων (8/12)

→ Στυλ ανατροφής και διαπαιδαγώγησης των παιδιών:

ενίσχυση αυτονομίας, συναισθηματική στήριξη, εμπειρίες μάθησης, κανόνες και εποπτεία, σταθερότητα στη γονική στήριξη, οι γονείς αποτελεσματικά μοντέλα.

Θεωρία προσδοκίας-αξίας: Ο ρόλος των γονέων (9/12)

→ Σύστημα αξιών των γονέων:

αξία της μάθησης και της σχολικής επιτυχίας, κοινωνικο-πολιτισμικές απόψεις για επαγγέλματα και αξίες ζωής, αντιλήψεις σχετικά με τις διαφορές των φύλων, πεποιθήσεις για την ανατροφή των παιδιών, προσωπικοί στόχοι κ.ο.κ..

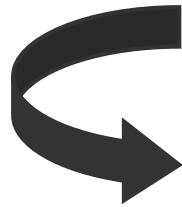

Επηρεάζουν τη συμπεριφορά τους σχετικά με την ακαδημαϊκή επίτευξη των παιδιών τους.

Θεωρία προσδοκίας-αξίας: Ο ρόλος των γονέων (10/12)

→ Πεποιθήσεις των γονέων για τις ικανότητες των παιδιών.

Επηρεάζουν τις προσδοκίες τους για την ακαδημαϊκή επίτευξη των παιδιών τους και, κατ' επέκταση, τα κίνητρα επίτευξης των ίδιων των παιδιών.

Θεωρία προσδοκίας-αξίας: Ο ρόλος του σχολείου (11/12)

Ως προς πολλαπλά επίπεδα:

- **Οργανωσιακά χαρακτηριστικά του σχολείου** (το σχολείο ως οργανισμός: το μέγεθος του σχολείου, η κουλτούρα, δημογραφικά χαρακτηριστικά μαθητών, οι οικονομικοί και υλικοί πόροι, το εκπαιδευτικό δυναμικό).
- **Εκπαιδευτικοί, διδακτικές και παιδαγωγικές πρακτικές, κλίμα της τάξης** (ποιότητα ακαδημαϊκού έργου).
- **Δραστηριότητες εκτός σχολικού προγράμματος εντός σχολείου.**
- **Διασύνδεση σχολείου – οικογένειας – κοινότητας.**

Θεωρία προσδοκίας-αξίας: Ο ρόλος του σχολείου (12/12)

Γενικά, ολιστική προσέγγιση:

Το σχολείο ως πλαίσιο γνωστικής-ακαδημαϊκής,
συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξης των
παιδιών!

Καταληκτικά Σχόλια

Καταληκτικά σχόλια (1/3)

- Ο ρόλος των κινήτρων στη μάθηση είναι εξαιρετικά σημαντικός.
- Η προαγωγή των κινήτρων των μαθητών και των μαθητριών πρέπει να αποτελεί έναν εκπαιδευτικό στόχο.

Καταληκτικά σχόλια (2/3)

Η συμβολή του σχολείου και της οικογένειας είναι θεμελιώδους σημασίας για την προαγωγή των κινήτρων των παιδιών.

Καταληκτικά σχόλια (3/3)

Ρόλος σχολικού ψυχολόγου

(ατομικό επίπεδο / επίπεδο τάξης):

π.χ., ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και γονέων, συμβουλευτική και καθοδήγηση εκπαιδευτικών σε θέματα διαχείρισης του περιβάλλοντος της τάξης ή/και του σχολείου, προγράμματα παρέμβασης με στόχο την ανάπτυξη ή την ενίσχυση των κινήτρων των παιδιών, κ.ο.κ..

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (1/2)

- Οι παρουσιάσεις των φοιτητριών και των φοιτητών βασίστηκαν σε επιλεγμένη από τη διδάσκουσα του μαθήματος αρθρογραφία η οποία αποσκοπούσε στη διασύνδεση της θεωρίας και της έρευνας για τα μαθησιακά επιτεύγματα των παιδιών και των εφήβων με την πράξη και την εφαρμογή σε επίπεδο σχολείου και οικογένειας. Οι φοιτητές/ήτριες ανά ομάδα κλήθηκαν να επεξεργαστούν ένα ή περισσότερα από τα συγκεκριμένα άρθρα και να τα παρουσιάσουν μέσα στην τάξη. Για τη βιντεοσκόπησή τους προηγήθηκε η σύμφωνη γνώμη των ιδίων όπως αυτή καταγράφηκε στο ειδικό Έντυπο Συναίνεσης της Ομάδας του Έργου.
- Η διδάσκουσα του μαθήματος εκφράζει τις ευχαριστίες της στην κ. Αλεξάνδρα Δεδικούση, ψυχολόγο, απόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας, Α.Π.Θ., για τη συμβολή της στο συντονισμό των ομάδων φοιτητών και την επίβλεψη των εργασιών τους.

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (2/2)

Τίτλος εργασίας:

«Κίνητρα και μάθηση: Ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας».

Βασίστηκε στο:

Γωνίδα, Ε. (2012). Κίνητρα και Μάθηση: Ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας. Στο Σ. Χατζηχρήστου & Η. Μπεζεβέγκης (Επιμ. Έκδοσης), *Ψυχο-Παιδιά: Θέματα ανάπτυξης και προσαρμογής των παιδιών στην οικογένεια και το σχολείο* (σελ. 130-171). Αθήνα: Πεδίο.

Ονόματα φοιτητών/ριών:

- Βασιλειάδου Βάγια
- Κιουρτίδης Κυριάκος
- Σωζόπουλος Χρήστος

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

- **Διάγραμμα 1:** “Το μοντέλο προσδοκίας-αξίας”. Άδεια με την οποία διατίθεται: Copyright-All rights reserved. Πηγή: Wigfield, A., & Eccles, J. S. (2000). Expectancy-value theory of achievement motivation. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 68-81.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Ελευθερία Ν. Γωνίδα**.
«Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Ενότητα 5: Κίνητρα και Μάθηση». Έκδοση: **1.0**.
Θεσσαλονίκη **2015**. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS338/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας 5

Επεξεργασία: Εύχαρις Κιζιρίδου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

